

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă și Muzică Religioasă
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE (ORTODOXĂ)
1.5. Ciclul de studii	Licență (2020-2024)
1.6. Programul de studii	Teologie Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Drept canonic și bisericesc (I)</i>		2.2. Cod disciplină	TP 317			
2.3. Titularul activității de curs	Nicolae-Coriolan DURA						
2.4. Titularul activității de seminar	Nicolae-Coriolan DURA						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (Ob – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Ob.

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					8
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
• Tutorat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					3
Total ore activități individuale					33

3.7 Total ore studiu individual	33
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	TP 301; TP 303; TP 305; TP 307; TP 309; TP 311; TP 313; TP 315; TP 101; TP 103; TP 105; TP 107; TP 109; TP 111.
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Videoproiector, lap-top, flipchart</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, lap-top, flipchart, video-proiector</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Cunoașterea și utilizarea terminologiei canonice;</p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoaște, definește și înțelege lucrarea juridică a Bisericii; - cunoaște cele mai importante normative canonice; - cunoaște și înțelege legislația bisericească; - cunoaște și înțelege conceptul de persoană juridică; - explică rânduiele canonice; - aplică teorii și metode realităților practice pastorale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - aplicarea regulilor de muncă organizată și eficientă, a unor atitudini responsabile față de domeniul didactic-științific, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională; - culege informații din medii științifice străine, adaptând și aplicând aceste valori noi propriei doctrine și practici canonico-juridice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - familiarizarea studenților cu noțiunile și terminologia specifică dreptului în genere și a dreptului canonic în special; să contribuie la formarea unui <i>mens iuridica</i> a viitorilor preoți, urmărind în acest sens prezentarea izvoarelor, a normelor și principiilor de organizare a Bisericii precum și a principalelor ei instituții, începând de la întemeierea ei și până astăzi, cu o privire particulară asupra dreptului particular al Bisericii Ortodoxe Române.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască terminologia juridică specifică Dreptului Canonic - să distingă între norma canonică și norma civilă; - să cunoască izvoarele Dreptului Canonic (izvoarele care produc normele canonice și izvoarele prin care aceste norme sunt cunoscute); - să cunoască principiile colecției și coduri canonice răsăritene și apusene; - să cunoască principalele colecții canonice românești (pravilele); - să cunoască principiile de organizare și funcționare ale Bisericii și cum acestea sunt aplicate în legislația bisericească actuală a Bisericii Ortodoxe Române; - însușirea legislației actuale privitoare la organizarea Bisericii.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
<p>I. Despre drept în general</p> <p><i>A. Despre drept și studiul dreptului</i></p> <p><i>B. Noțiunea dreptului</i></p> <p>1. Termenii specifici și cuvintele înrudite prin care se exprimă noțiunea de drept în limba română</p> <p>2. Etimologia juridică</p> <p>3. Definițiile filosofilor și juriștilor antici</p> <p>4. Definițiile Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești</p>	<p>Prelegere</p> <p>Videoproiector</p> <p>Materiale didactice imprimare</p>	<p>1 ore fizice</p>
<p>II. Dreptul în viața Bisericii</p> <p><i>A. Factorii care au determinat formarea Dreptului bisericesc</i></p> <p>1. Motivarea folosirii normelor de drept de către Biserică</p> <p>2. Momentul și modalitatea creării normelor juridice pentru Biserică</p>	<p>Prelegere</p> <p>Videoproiector</p> <p>Materiale didactice imprimare</p>	<p>9 ore fizice</p>

3. Specificul normelor de drept create pentru Biserică <i>B. Despre normele canonice</i>		
III. Disciplina sau studiul Dreptului canonic 1. Definiția Dreptului canonic 2. Studiul Dreptului canonic și necesitatea lui 3. Dreptul canonic și disciplinele înrudite	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
IV. Izvoarele Dreptului canonic 1. Izvoarele materiale sau factorii de determinare a Dreptului canonic 2. Izvoarele formale sau formele de exprimare a Dreptului canonic <i>A. Izvoarele formale generale ale întregii Biserici</i> <i>a. Izvoarele fundamentale sau principale</i> 1. Adevărurile de credință 2. Canoanele cuprinse în colecția fundamentală de canoane 3. Obiceiul de drept și normele stabilite prin consensul unanim al bisericilor 4. Legiurile fundamentale ale statelor	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
IV. Izvoarele Dreptului canonic <i>b. Izvoarele generale întregitoare</i> 1. Hotărârile Sinoadelor ecumenice și ale altor categorii de sinoade 2. Pravilele călugărești 3. Canoanele întregitoare și tipicul 4. Părerile canoniștilor 5. Jurisprudența sau practica judiciară	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
IV. Izvoarele Dreptului canonic <i>B. Izvoarele particulare privind Bisericile locale</i> 1. Izvoare fundamentale 2. Izvoare întregitoare	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
V. Codicii sau colecțiile de legi bisericești <i>A. Codicii și colecțiile Bisericii ecumenice</i> a. Codicii Apostolici sau Colecțiile de canoane apostolice b. Colecții bisericești străvechi c. Codicii canonici	Prelegere Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
V. Codicii sau colecțiile de legi bisericești d. Nomocanoanele e. Codicii legilor de stat care au aplicare în viața Bisericii. f. Extrase de legi de stat privitoare la Biserică, din codurile Dreptului de stat romano-bizantin	Prelegere Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
V. Codicii sau colecțiile de legi bisericești g. Colecții de canoane ale Bisericii Orientale tipărite în Apus h. Marile colecții târzii i. Colecțiile de Drept romano-bizantin j. Opera marilor comentatori bizantini	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
V. Codicii sau colecțiile de legi bisericești <i>B. Codicii și colecțiile Bisericilor locale</i> 1. Codicii și colecțiile Bisericilor locale din Apus 2. Codicii și colecțiile Bisericilor locale din Răsărit	Prelegere Materiale didactice imprimare	3 ore fizice
V. Codicii sau colecțiile de legi bisericești 3. Codicii și colecțiile legiurilor Bisericii Ortodoxe Române. 4. Codici și colecții de legi de stat; de canoane sau colecții mixte, în manuscris, nomo-canoane în limba slavonă 5. Codicii și colecțiile de legiuri bisericești în limba română, în manuscris	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
V. Codicii sau colecțiile de legi bisericești 6. Codicii și colecțiile canonico-juridice, Pravilele tipărite în limba română 7. Legile de stat ale Statului român privind Biserica	Prelegere Materiale didactice imprimare	1 ore fizice

8.2. Seminar		
1. Știința Dreptului canonic. 1.1. Canoniști români și principalele lor opere. 1.2. Bibliografie românească în domeniul Dreptului canonic.	Dialog, prezentare carte, formulare, metode etc.	3 oră fizică
2. Colecții canonice în limba greacă. 2.1. Syntagma Alfabetică. 2.2. Nomocanonul lui Malaxos. 2.3. Pidalionul. 2.4. Syntagma Ateniană.	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare noutăți bibliografice	4 oră fizice
3. Colecții românești: 3.1. Pravila lui Coresi. 3.2. Pravila Mică. 3.3. Pravila de la Iași. 3.4. Pravila Mare.	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare noutăți bibliografice	4 oră fizice
4. Principiile bisericești în legislația canonică; 4.1. Principiul autocefaliei bisericești; 4.2. Principiul autonomiei bisericești; 4.3. Principiul sinodalității.	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice; Prezentare noutăți bibliografice	1 oră fizică
5. Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române: 5.1. Statutul BOR 1925; 5.2. Statutul BOR 1948; 5.3. Statutul BOR 2007.	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice; Prezentare noutăți bibliografice	2 oră fizice
8.3. Bibliografie		
<p>1. *** <i>Pidalionul sau Cârma Bisericii Ortodoxe</i>, editura "Credința strămoșească", 2013.</p> <p>2. *** <i>Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române</i>, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.</p> <p>3. *** <i>Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești</i>, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.</p> <p>4. *** <i>Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în parohiile, protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română</i>, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.</p> <p>5. *** <i>Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii, examenele de capacitate, definitivare, promovare și selecționare pentru Capitală, ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă</i>, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.</p> <p>6. *** <i>Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române</i> - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.</p> <p>7. Dron, C, <i>Canoanele – text și interpretare – vol. I, Canoanele Apostolice</i>, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1932.</p> <p>8. Dron, C, <i>Canoanele – text și interpretare – vol. II, Sinoadele ecumenice</i>, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1935.</p> <p>9. Floca, Ioan N., <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe, note și comentarii</i>, editura S.C. LIMO TIPO s.r.l. Sibiu, 2005.</p> <p>10. Floca, Ioan N., <i>Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească</i>, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1990, vol. I.</p> <p>11. Floca, Ioan N., <i>Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească</i>, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1990, vol. II.</p> <p>12. Milaș, Nicodim, <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii</i>, vol. I, partea I, Tipografia Diecezană, Arad, 1930.</p> <p>13. Milaș, Nicodim, <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii</i>, vol. I, partea a II-a, Tipografia Diecezană, Arad, 1931.</p> <p>14. Milaș, Nicodim, <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii</i>, vol II, partea I, Tipografia Diecezană, Arad, 1934.</p> <p>15. Milaș, Nicodim, <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii</i>, vol II, partea a II-a, Tipografia Diecezană, Arad, 1936.</p> <p>16. Milaș, Nicodim, <i>Dreptul bisericesc oriental</i>, Tipografia "Guttemberg", București, 1915.</p> <p>17. Șaguna, Andrei, <i>Compendiu de dreptul canonic</i>, Editura tipografiei arhidiecezană, Sibiu, 1913.</p> <p>18. Șaguna, Andrei, <i>Enchiridionu, adeca Carte manuale de canone ale unei, sânte, sobornicesci, și apostolesci Biserici</i>, Tipografi'a arhidiecesana, 1871.</p> <p>19. Alte studii recomandate pe parcurs;</p>		

19. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității

epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

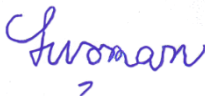
Cunoaște, distinge și aplică principalele norme juridice, înțelegând motivele și justificările modificării regulamentelor biserecești. Utilizează corect concepte canonice în dezbateri publice cu nivel mediu de științificitate.

20. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	70%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	20%
		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%

10.6 Standard minim de performanță:

Pentru nota 5 (cinci): Cunoaște liniile principale linii ale evoluției normelor juridice creștine. Nominalizează și identifică principalele izvoare ale dreptului canonic. Cunoașterea evoluția fenomenului canonic. Nominalizează principalele lucrări juridice care stau la baza organizării juridice a Bisericii..

Data completării 20.09.2020	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar .....
Data avizării în departament 21.09.2020	Semnătura director de departament	